
Bílá kniha byla kvalitním strategickým dokumentem a lze na ni navázat

Bílá kniha byla kvalitním strategickým dokumentem a lze na ni navázat, zaznělo u kulatého stolu

9. 6. 2011, autor: Mgr. Irena Lhotková, PhD., rubrika: i-Forum informuje

Poslední Kulatý stůl letošního akademického roku s mottem „Strategické řízení v českém školství – Mission impossible?“ se konal 26. 5. 2011 opět za přítomnosti odborníků z akademického světa, škol a školských zařízení, ministerstva školství, České školní inspekce i zástupců dalších organizací. Základním tématem tedy bylo strategické řízení a základní otázka zněla: „Může ředitel školy uvažovat o strategii své organizace, pokud neexistuje vize českého školství?“

Nepřítomnou paní děkanku zastoupil profesor Michal Nedělka, který v úvodu poukázal na dvě protichůdné tendence současného (a nejen vysokého) školství: na jedné straně ekonomizace, na straně druhé potřeby vzdělávání s důrazem na individuální přístup k člověku. Vzhledem k tomu, že ani jeden směr nelze plně akceptovat, existuje neustálé prnutí mezi ministerstvem školství a jednotlivými školami, které nepřispívá ke zkvalitňování vzdělávání.

Úvodní příspěvek tradičně přednesl vedoucí katedry PhDr. Václav Trojan, Ph.D., který objasňoval slovo strategie s pomocí moderních technologií (56 500 000 odkazů na GOOGLE za 0,04 s) i akademického slovníku. Zdůraznil neexistenci Národního plánu vzdělávání a tedy chybějící vizi i strategii českého školství. Svůj příspěvek uzavřel odkazem na diskuzi studentů Centra školského managementu, kdy jeden z ředitelů tento fakt komentoval slovy: “Bez dlouhodobého cíle se nepohybuje pouze rezort školství. Myslím, že je to obraz fungování společnosti.”

Netradičně na Kulatém stole vystoupil novinář – Tomáš Feřtek ze společnosti EDUin, který provedl ve svém příspěvku „audit zvenku“ a zdůraznil čtyři oblasti potřebné k proměně vzdělávání:

- strategické dokumenty
- vzdělávací dokumenty
- systémová podpora pro pedagogy
- nástroje pro ověřování výsledků vzdělávání

Následně konstatoval, že existuje jen část potřebného: Bílá kniha (i když nyní v podstatě neplatný strategický dokument), rámcové vzdělávací programy (volající po revizi) a na jejich základě vytvořené školní vzdělávací programy a státní maturity jako nástroj ověřování výsledků.

S dalším příspěvkem „Dlouhodobý záměr status quo“ vystoupila jako rovněž netradiční řečnicka studentka Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy v Praze. Rozebrala navrhovaný záměr z hlediska cílů, které označila jako velmi

nekonkrétní, konstatovala neobjasněnost jednotlivých uváděných termínů a negativně komentovala i vágně vymezené dílčí zněny. Její poslední připomínkou bylo to, že navrhovaný Dlouhodobý záměr nemá autora – a tedy není nikdo konkrétní, kdy by za něj nesl odpovědnost.

Docent Jaroslav Kalous přinesl inspiraci ze Světové banky a svůj příspěvek uvedl citátem, kterým se tato instituce řídí: „Země se bude dařit, když v ní bude kvalitní vzdělávací systém.“ Toto konstatování je východiskem Vzdělávací strategie Světové banky, která je koncipována až do roku 2020. Autor příspěvku zdůraznil, že dobrá vláda by měla plánovat v krátkodobém, střednědobém a především dlouhodobém horizontu a pokládat si tři základní otázky: Odkud jdeme? (analýza současné situace), Kam jdeme? (cíl) a Jak se tam dostaneme? (strategie).

Posledním řečníkem byl pravidelný účastník Glynn Arthur Kirkham, který zdůraznil skutečnost, že kromě vize je nutný i určitý systém hodnot a navrhl základní východisko pro ředitele škol: přestat být administrátorem a stát se lídrem a řídit především sebe, následně školu a tím i celý systém.

Vystoupení panelistů opět tradičně shrnul vedoucí katedry Václav Trojan a vytvořil tak prostor pro následnou diskusi. V té bylo účastníky konstatováno:

- Strategie jednotlivých škol jsou vytvářeny bez strategie celostátní a tím i bez podpory – dochází tak k velkým rozdílům mezi školami a tím vznikají problémy pro žáky (stěhování i přechod na jiný stupeň školy).
- Ve skutečnosti existují tři tendence strategií: školy, zřizovatele a státu. Kdo hraje největší roli?
- Bílá kniha byla kvalitním strategickým dokumentem a lze na ni navázat – nemusí se zásadně měnit směr.
- Potřeba „Národní rady pro vzdělávání“ nezávislé na střídání politických garnitur a udržující nastavenou vizi a strategii českého školství.

Diskuze tak uzavřela další aktuální téma českého školství, nicméně Centrum školského managementu zve na další na Kulaté stoly, které se budou konat 6.10. 2011, 8.12. 2011 a 8. 3. 2012 a na konferenci managementu vzdělávání, která se bude konat 7.-8. 6. 2012 a bude vyvrcholením Kulatých stolů.